

Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE)

nve@nve.no

Fossum, 30. november 2025

Høring av søknad om uttak av drikkevann fra Trehørningvassdraget til Bærum kommune Vann og Avløp i Akershus

Innledning

Løvenskiold Skog er skog-, vei- og grunneier i tilnærmet hele tiltaksområdet og strekket det planlegges ny råvannstunnel.

Skogbruk er Løvenskiold Skogs primærvirksomhet, og vår forvaltning er basert på langsiktig og bærekraftig utnyttelse av skogressursene. Vi støtter behovet for å styrke drikkevannsforsyningen, men vil understreke at tiltaket må gjennomføres på en måte som ivaretar og gir minst mulig ulemper for vår virksomhet – både i dag og i fremtiden.

Hovedpunkter

Råvannsledningen må legges slik at den ikke skaper barrierer, hindrer effektiv drift eller medfører ulemper for skogsdriften, skogarealene, skogsbilveiene og forvaltningen av eiendommen.

Skogbruksaktivitetene omfatter produksjon av tømmer gjennom skogkulturarbeider, tynning, avvirkning, fremkjøring og velteplass for tømmer, samt sommer- og vinterdrift av skogsbilveiene, inkludert vedlikehold og oppgradering.

Dagens skogbruk har de siste 60 årene utviklet seg enormt – fra manuell drift til helmekanisk drift med tunge maskiner. Det er derfor avgjørende at råvannsledningen anlegges på en måte som ikke hindrer dagens eller fremtidens skogbruk. Dagens maskiner veier opp mot 50 tonn og må kunne passere ledningen uten begrensninger på alle typer føre. Fremtidens maskiner kan bli både lettere og/eller tyngre, men ledningen, med sin lange levetid, må dimensjoneres slik at den tåler mer enn dagens maskiner og drift for å ikke bli barriere og ulempe i fremtidens skogbruk.

Tilgjengelighet og veistruktur

Det er helt nødvendig at eksisterende skogsbilveier kan vedlikeholdes og oppgraderes fremover.

Skogsbilveiene vil trolig måtte tåle enda tyngre tømmerbiler enn dagens biler på 60 tonn. I Sverige er 74-tonns biler tillatt, og sammen med økt klimaslitasje vil skogsbilveiene oppgraderes til landbruksvei klasse 3 eller tilsvarende. (Vellykkede prøveordninger med 74-tonns vogntog er allerede gjennomført i Innlandet)

Standarden for landbruksvei er definert i normalene for landbruksveier, utarbeidet i samarbeid med Landbruksdirektoratet.

Se: [Normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse og veileder for klimatilpasning og naturfare – Skogkurs.](#)

For dagens skogsbilvei, som går parallelt med og/eller krysser den planlagte råvannsledningen, vil dette innebære behov for:

- Utvidelse av grøfter med sprengning og pigging for bedre vannavskjæring
- Nødvendige breddeutvidelser i svinger og bratt terreng
- Utskifting og økt diameter på stikkrenner
- Forsterkning og masseutskifting av veilegeme

Deler av arbeidet vil kunne innebære sprengning og/eller pigging. Det er viktig at det tas høyde for dette, og at ledningen legges slik at tyngre arbeid som sprengning og pigging er mulig. Hvordan slike arbeider vil påvirke råvannsledningen, eller om det vil være eventuelle begrensninger, er ikke beskrevet i konsesjonssøknaden. Om sprengning og tyngre arbeid på skogsbilveien ikke er mulig, må det vurderes om skogsbilveien skal oppgraderes som en del av det aktuelle prosjektet.

Stikkrenner i skogsbilveien sørger for at vann kan passere veien og forsvinner nedstrøms vei. Det er viktig at planlegging og legging av ledningen tar høyde for at vann og bekker ikke påvirkes og skaper basseng eller dammer rundt skogsbilvei, skogarealer og selve ledningen.

Det planlegges kryssing av råvannsledning ved Byveien ved pel 1500–1550, i kryss til Gamle Småvannsvei nordøst for Aurevann. Dette Y-krysset er i dag et svakt punkt på skogsbilveien, hvor det under stormen «Hans» i 2023 rant svært store vannmengder over veien. Ved legging av råvannsledningen gjennom dette punktet vil man berøre en bekk, grøft og skogsbilvei med to stikkrenner gjennom et myrområde.

Vi er bekymret for at veikrysset kan bli ytterligere svekket ved store nedbørmengder, og ønsker at det legges opp til en forsterkning og legging av en Ø1000 mm stikkrenne for å sikre at punktet ikke blir svakere som en del av ledningsprosjektet. I dag er det to renner gjennom veien, en på Ø500 mm og en på Ø600 mm.

I dagens skogbruk kjører terrenggående maskiner frem tømmer fra skogen til vei. Langs veien legges tømmer i større velter som tømmerbiler henter fra. Det er viktig at det er mulig å legge opp større mengder tømmer langs skogsbilveien. Normalt hentes tømmer fortløpende, men det kan i enkelte tilfeller bli liggende over flere måneder.

Av og til skjer det ulykker i skogen og på skogsbilveiene, typisk at tømmerbiler sklir av og velter. Det må tas høyde for at dette kan skje, og ledningen må legges eller dimensjoneres slik at dette ikke ødelegger den.

Det planlegges inspeksjonsluker/kumlokk langs ledningen. Kumlokk må etableres slik at de ikke er til hinder for veivedlikehold og drift av veiene sommer som vinter. Typisk vil skogsbilveiene gruses opp og sloddes jevnlig, og på vinteren brøytes vei. Et kumlokk kan skades av normal sommer- og vinteraktivitet på veiene. Det kan også være fare for at veimassene og veigrusen rundt et kumlokk over en råvannsledning fryser til grunnet varme fra råvannet, noe som vil øke faren for skade på kummen og veiredskap.

Myrene langs ledningstraseen, Øvre- og Nedre Småvannsmyr, er fra tidligere tider grøftet. Tidligere ble det foretatt jevnlig grøfterensk, mens det i dag normalt vedlikeholds renskes etter en hogst. Det er vanskelig å forutse hvordan ledningen vil påvirke grøftede arealer, men det er viktig at det er muligheten for rensk av eksisterende grøfter ikke reduseres eller hindres.

Langtidseffektene av ledningsarbeidene på Løvenskiolds Skogs eiendom og virksomhet kan være vanskelige å vurdere i de første årene etter gjennomføring. Dersom det oppstår vesentlige ulemper, for

eksempel etter ti år, bør det være mulighet for en løsningsorientert dialog mellom kommunen og Løvenskiold Skog.

Videre er det viktig at skogsbilveien er fremkommelighet under anleggsperioden både for persontrafikk og tømmerbiler. Eventuelle stenginger må skje i dialog med Løvenskiold Skog.

Annet

Løvenskiold Skog er positive til at det planlegges en turbin med generator for trykkreduksjon på ledningen. Dette vil sikre lokal kraftproduksjon, som kan være svært viktig ved utfall på kraftforsyningen inn til Lommedalen. Selv om kraftverket ikke gir store økonomiske resultater, kan fordelene ved strømbrudd være av stor verdi for virksomheten

Oppsummering

Løvenskiold Skog ønsker en konstruktiv dialog med NVE og utbygger for å sikre at råvannsledningen realiseres uten å svekke vår vesentlige virksomhet i området, og at det utarbeides løsninger som er langsiktige og robuste for grunneier.

Vi ber om at våre innspill innarbeides i detaljplanen og ser frem til videre prosess.

Med vennlig hilsen

Løvenskiold Skog

Carl Gustaf Rye-Florentz (sign.), Skogsjef